

โครงการนำร่องการบริหารจัดการและพัฒนาพื้นที่การเกษตรเป็นพื้นที่รับน้ำนอง
เพื่อการบรรเทาอุทกภัยขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ของพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตามแนวพระราชดำริแก้มลิง
พื้นที่บางบาล (1) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สถานที่ตั้ง

อำเภอ บางบาล จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

1. ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้มอบหมายให้ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ดำเนินการศึกษาโครงการนำร่องการบริหารจัดการและพัฒนาพื้นที่การเกษตร ในพื้นที่ รับน้ำนอง เพื่อการบรรเทาอุทกภัยขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ของลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตามแนวพระราชดำริ “แก้มลิงพื้นที่บางบาล (1)” จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยขอ อนุมัติเงินการดำเนินงานครั้งที่ 1 ปี 2550 เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2550 เป็นเงิน 4,000,000 บาท และครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2551 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 เป็นเงิน 9,110,000 บาท รวมทั้งสิ้น 13,110,000 บาท มีระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้พื้นที่แก้มลิงบางบาลเป็นพื้นที่ชะลอน้ำ และหารูปแบบที่เหมาะสม ในการจัดการพื้นที่แก้มลิง ตลอดจนผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ และแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3. ผลที่ได้จากการศึกษา

3.1 ด้านวิศวกรรม ได้ทำการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้จัดทำแบบจำลอง เพื่อศึกษาพฤติกรรมของน้ำภายใต้สภาวะการณต่างๆ

ซึ่งได้แนวทางในการออกแบบทางวิศวกรรม ดังนี้

1. จัดทำคันกั้นน้ำล้อมพื้นที่เกษตรกรรม
2. จัดทำประตูและสถานีสูบน้ำ
3. จัดทำระบบป้องกันน้ำท่วมอาคาร ที่พักอาศัย โครงสร้างพื้นฐาน
4. จัดทำระบบคลองส่งน้ำและกระจายน้ำ
5. จัดทำระบบติดตามตรวจสอบสภาพคุณภาพน้ำในพื้นที่แก้มลิง

3.2 ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความอยู่ดี-มีสุขของราษฎร ศึกษาความต้องการของราษฎรใน พื้นที่ เนื่องจากการนำน้ำเข้าไปเก็บกักในพื้นที่นั้น จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆของเกษตรกรจึง ได้พิจารณาหาแนวทางการการดำเนินชีวิตของเกษตรกรให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่แก้มลิง ทั้งในช่วงเวลาที่เก็บกักน้ำและในช่วงเวลาปกติ

1. ปรับปรุงพื้นที่เกษตรกรรมบางส่วนให้เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาอาชีพเกษตรกรทฤษฎีใหม่ และ เศรษฐกิจพอเพียง

2. ปรับเปลี่ยนรอบการเพาะปลูกในพื้นที่แก้มลิง โดยให้มีการทำนา 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1: ระหว่างเดือนธันวาคม-มีนาคม

ครั้งที่ 2 :ระหว่างเดือนเมษายน - กรกฎาคม

ครั้งที่ 3 : ระหว่างเดือนสิงหาคม - พฤศจิกายน

3. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสมระหว่างเดือนธันวาคม-สิงหาคม

4. ประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ประชาชน

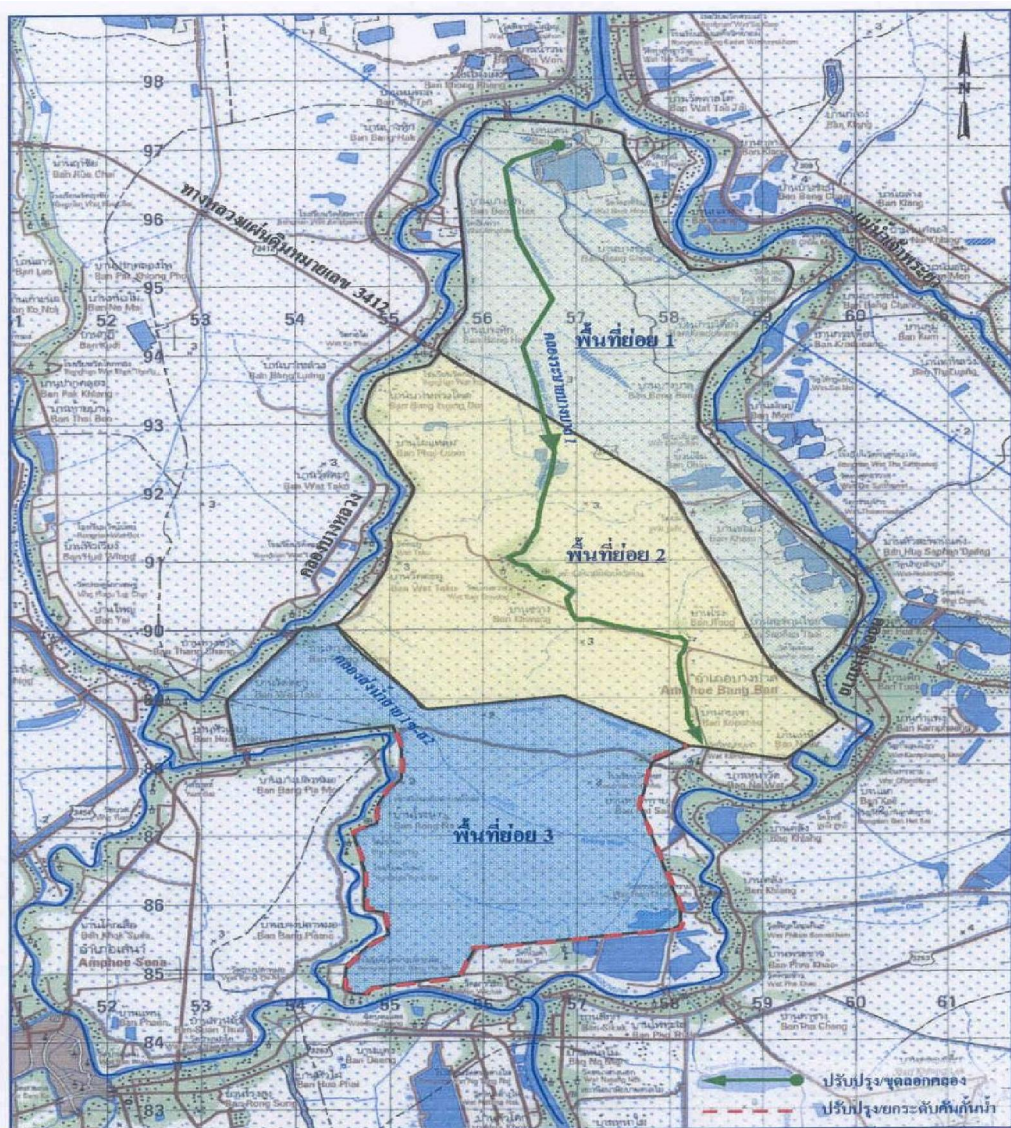
3.3 ด้านกฎหมายและองค์กร เมื่อมีการผันน้ำเข้าสู่พื้นที่สภาพของพื้นที่จะกลายเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ ทำให้ เจ้าของพื้นที่ไม่สามารถจัดการพื้นที่ได้ ดังนั้นจึงควรให้ผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้ความยินยอมในการบริหาร จัดการพื้นที่หลังจากมีการผันน้ำเข้าพื้นที่ โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบกรมชลประทาน

เปรียบเทียบพื้นที่แก้มลิงบางบาลบริเวณโรงสูบน้ำที่ 3 ก่อนและหลังรับน้ำเข้าพื้นที่

เปรียบเทียบพื้นที่แก้มลิงบางบาลบริเวณโรงสูบน้ำที่ 4 ก่อนและหลังรับน้ำเข้าพื้นที่

แผนที่แสดงบริเวณโครงการแก้มลิงบางบาล มาตรฐาน 1:50,000